موزه آستان قدس حافظ قرآنی با دستخط امیرالمؤمنین (ع)

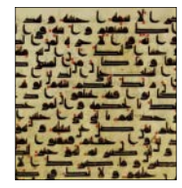

قرآنی خطی متعلق به صدر اسلام در کتابخانه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود که شیخ بهایی دستخط آن را به امام علی (ع) نسبت داده است. این نسخه، قدیمی‌ترین نسخه خطی موجود در کتابخانه رضوی است. مسؤول امور ارزشیابی نسخ خطی سازمان کتابخانه‌های آستان قدس رضوی در بیان ویژگی‌های این مصحف شریف توضیح داد: این قرآن کامل به خط کوفی کهن و روی پوست کتابت شده و دارای ۳۴۱ برگ است. جلد آن سرطبل‌دار و دارای تذهیب اولیه و ابعاد آن ۳۲×۲۵ سانتی‌متر و در قطع بیاضی است. این قرآن نفیس توسط شاه‌عباس صفوی در سال ۱۰۰۹ هجری قمری وقف روضه شریف حضرت رضا (ع) شده است. به گفته سید محمدرضا فاضل هاشمی، قرآن دیگری منتسب به حضرت علی (ع) در گنجینه قرآن و نفایس موزه آستان قدس رضوی در معرض نمایش است که شامل جزءهای ۱۲ و ۱۳ است و با آیه یک سوره مبارکه هود آغاز و به آیه ۱۱۰ سوره کهف ختم می‌شود. این قرآن ارزشمند نیز به خط کوفی کهن و روی پوست کتابت شده است. / جام جم دیلی

گردشگری خوراک

کارنامه خورش

شبی بانوی من گفت «بیا تا چامه گوییم که شب بس دراز است و افسون خواب، چامه است.» گفتم «نخست تو گوی و من نیز داستانی به یاد آرم و دیگرشب گویم.» سرود که «خورش‌های ایران‌زمین چندگونه است؟» گفتم «چه‌دانم. خوردنی و پختنی زنان سازند و پزند. تو گوی هر آنچه دانی از این دست و من تو را نگارنده باشم.» بانو همی گفت و من همی نوشتم شب‌ها، تا این نامه به انجام آمد، بس نیکو و نغز.

تسلط نادرمیرزا قاجار (نواده فتحعلی‌شاه قاجار) به ادبیات، تاریخ و طب دوره خودش و دقت او در نگارش باعث شده کتاب «کارنامه خورش» تنها دستور طبخ غذاهای مختلف نباشد. این کتاب فرهنگ‌نامه‌ای از غذاهای ایرانی است همراه شرح حوادث تاریخی، خاطرات نویسنده، قصه و شعر که همه با نظمی درونی کنار هم نشسته‌اند. توصیفات و ابداعات زبانی برای طعم‌ها، تاریخچه غذاهای محلی ایران همراه گزارش آداب و رسوم و روابط اجتماعی و خانوادگی آن دوره کاری کرده که این متن در گذر زمان همچنان خواندنی و تازه باشد.

تصحیح این کتاب با استفاده از نسخه اصلی کتاب موجود در مجلس شورای ملی و تطبیق آن با نسخه موجود در کتابخانه ملی انجام شده است. جهت سهولت آشنایی با واژگان قدیمی و قاجاری، کتاب دارای فهرست واژگان و اصطلاحات است و توضیحات لازم نیز به‌صورت پانویس در انتهای کتاب آمده است.

کتاب کارنامه خورش به تالیف نادرمیرزا قاجار و به کوشش نازیلا ناظمی توسط نشر اطراف در سال ۱۳۹۹ منتشر شده است.

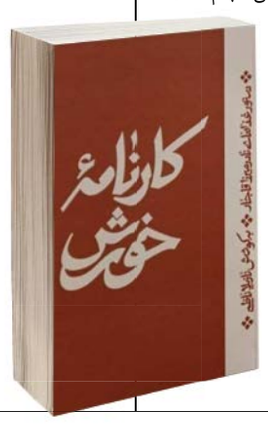

تصاویری از ۴ جاذبه گردشگری غرب کشور که در تیتراژ سریال «نون خ» به تماشا گذاشته شد

تالاب کانی برازان مهاباد آذربایجان غربی

ارتفاعات بازی دراز در سرپل ذهاب استان کرمانشاه

دریاچه زریوار مریوان در استان کردستان

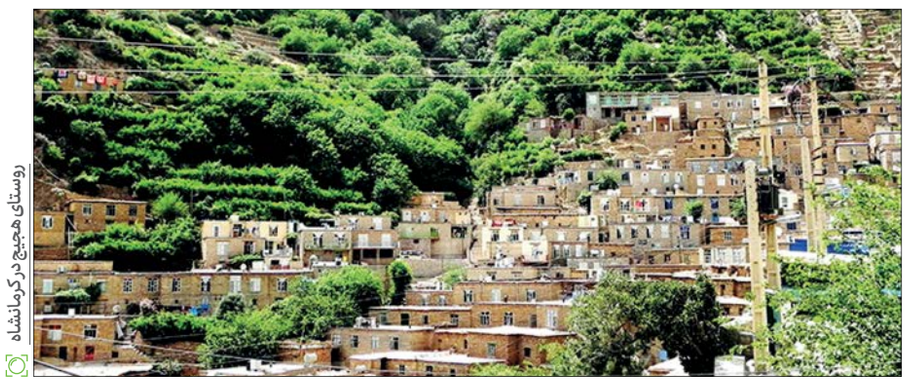

روستای هجیج در کرمانشاه

به گفته مدیران صداوسیما در سال اول پخش سریال «نون خ» حجم قابل توجهی از تماس‌های مردمی درباره تیتراژ بود و سوال می‌کردند تصاویری که دیده‌اند در کجای ایران قرار دارد؟

گزارش جام جم از چگونگی ساخت تیتراژ ۵ دقیقه‌ای سریال «نون خ» که توجه مردم ایران را به ظرفیت‌های بی‌شمار گردشگری در غرب کشور جلب کرد

رونق گردشگری به یمن تلویزیون

شهرزاد باباعلی‌پور

ایران

تصویر از میانه یک تنگه شروع می‌شود، به کوه می‌رسد، تصاویری بی‌نهایت متفاوت از آنچه چشم مخاطب به دیدن آنها عادت داشته است؛ از پرواز فلامینگوها گرفته تا حرکت آهوان دشت؛ ریتم تند آهنگ کردی روی این تصاویر روح‌نواز از ایران، مخاطب را بیشتر پای تلویزیون میخکوب می‌کند؛ تصاویری که مخاطب با نگاه‌کردن به آنها به سختی باورش می‌شود متعلق به بخشی از ایران است. بینندگان این تصاویر علاقه‌مندان گردشگری ایران نیستند که پای یک برنامه مستند نشسته باشند؛ مخاطبانی از همه گروه‌های سنی علاقه‌مند یک سریال کمدی هستند که در روزهای نوروز ۱۴۰۰ آن را به تماشا نشستند و جادوی پنج‌دقیقه‌ای از تیتراژهای آغازین و پایانی این سریال، آنها را به قدری به شعف رساند که بسیاری به تکاپو افتادند تا به دنبال سفر به این مناطق باشند. پرونده سریال «نون خ» برای گردشگری ایران یکی از جذاب‌ترین اتفاقاتی است که نباید به آسانی از کنار آن عبور کرد؛ البته در سال‌های اخیر رویکرد برخی از فیلم‌های سینمایی در کشورمان به سمت و سوی معرفی همزمان گردشگری رفته اما شاید به ندرت بتوان در میان عوامل سازنده یک سریال نام یک راهنمای گردشگری را دید؛ اتفاق خوشایندی که در سریال نون خ شاهد آن بودیم و نشان می‌دهد تهیه‌کنندگان این سریال به اهمیت واقعی صنعت گردشگری و نقش آن در رونق و توسعه کشور پی برده‌اند.

بعضی اتفاق‌ها در سریال‌های تلویزیونی ایران مصداق بارز ضرب‌المثلی است که می‌گوید هر سخن از دل برآید لاجرم بر دل نشیند و گواه آن سریال‌هایی است که جزئیات آنها سال‌هاست بخشی از خاطرات مردم سرزمین‌مان شده؛ از سریال پس از باران با آن حال‌وهوای شمالی گرفته تا تیتراژ سریال امام علی(ع) که خاطره‌ای ماندگار شد و در نهایت انتخاب موسیقی برای تیتراژ پایانی سریال مختارنامه که به گواه کارشناسان، همه مخاطبانش را تا لحظه آخر پای تلویزیون نگه‌می‌داشت. با این حال هنوز هم تماشای تیتراژ یک سریال ایرانی یا خارجی اولویت یک مخاطب نیست مگر آنکه جذابیتش به حدی باشد که بر دل بنشیند و مخاطب را به دنبال خود بکشاند.

نمایش فرهنگ و جغرافیا

برای گردشگری غرب ایران، تیتراژ سریال نون خ اتفاقی نو بود که به‌گواه کارشناسان توانست توجه مخاطبان را به‌طور ویژه‌ای به خود جلب کند به اندازه‌ای که بسیاری به دنبال این بودند که بدانند سریال در کدام منطقه ایران ساخته شده و آیا امکان سفر به این مناطق وجود دارد؟ اما چطور یک پایان‌بندی توانست این میزان از علاقه‌مندی به تماشای زیبایی‌های ایران را رقم بزند؟

مجید یوسف‌زاده، کارگردان تیتراژ هر سه فصل سریال نون خ دراین‌باره به جام جم می‌گوید: اگر در ساخت تیتراژ سریال نون خ موفقیتی به‌دست آمده حاصل یک کار تیمی خوب میان عوامل حرفه‌ای این پروژه است. نکته مهم و تاثیرگذار دیگر نگاه شخص کارگردان یعنی سعید آقاخانی است که به دنبال انتقال یک پیام مستقل در تیتراژ بود. یوسف‌زاده با بیان این‌که هدف پیش‌روی عوامل سازنده تیتراژ، نمایش فرهنگ و جغرافیای جذاب و دیده‌نشده غرب ایران بود، توضیح می‌دهد: در واقع تیتراژ با هویت سریال گره تنگاتنگی داشت به‌طوری که در این سریال، ابعاد گوناگون فرهنگ و هنر غنی یکی از اقوام اصیل ایرانی به نمایش گذاشته می‌شود به همین علت آقای آقاخانی در نظر داشت همه وجوه سریال حتی تیتراژ همسو با این هدف حرکت کند.

۱۵ شبانه‌روز فیلمبرداری

کارگردان تیتراژ نون خ با بیان این‌که در مجموع از ۳۰ لوکیشن ویژه گردشگری طبیعی و تاریخی برای تیتراژهای فصل سوم سریال نون خ فیلمبرداری شده، می‌افزاید: مجموع زمان تیتراژ ابتدا و انتهای سریال نون خ پنج دقیقه بود اما برای این پنج دقیقه یک تیم فیلمبرداری همراه یک راهنمای گردشگری، ۱۵ روز به صورت شبانه‌روزی در استان‌های کرمانشاه، ایلام، آذربایجان غربی و کردستان فیلمبرداری کردند تا این نتیجه حاصل شد و همین موضوع نشان‌دهنده اهمیت آن چیزی است که قرار بود در تیتراژ نمایش داده شود.

بهره‌گیری از تجربه راهنما

یوسف‌زاده در پاسخ به این پرسش که جاذبه‌های به تصویرکشیده در تیتراژ چطور انتخاب شدند، می‌گوید: پیش از فیلمبرداری تحقیقات زیادی درباره انتخاب مناطق صورت گرفت اما برای بهره‌گرفتن از تجربه گردشگری این بار با یک راهنمای گردشگری در غرب ایران همراه شدیم تا با برخورداری از این تجربه، انتخاب بهترین زاویه دید در مناسب‌ترین زمان برای فیلمبرداری میسر شود؛ چراکه یک راهنمای گردشگری بارها به یک منطقه سفرکرده و به‌طور حتم فرصت داشته تا در فصل‌های مختلف و از موقعیت‌های خاص یک جاذبه گردشگری را رصد کند که در نهایت همین تصمیم باعث شد نگاه گردشگری منحصربه‌فردی رقم بخورد.

به گفته وی، حضور راهنمای گردشگری در کنار تیم فیلمبرداری این امکان را فراهم کرد تا هماهنگی برای بازدید از جاذبه‌های خاص گردشگری استان‌ها فراهم شود؛ اتفاقی که شاید به‌طور معمول برای یک تیم فیلمبرداری در آن زمان کوتاه مقدور نبود.

عجیب‌ترین واکنش‌ها

کارگردان تیتراژ فصل سوم سریال نون خ می‌گوید: به عنوان یک هنرمند شاید یکی از عجیب‌ترین واکنش‌هایی که تا به امروز از مخاطبان نسبت به یک سریال دیده‌ام، اتفاقی بود که مدیران صداوسیما در سال اول پخش سریال نون خ عنوان کردند و آن این‌که به گفته آنها حجم قابل‌توجهی از تماس‌های مردمی درباره تیتراژ بود و سوال می‌کردند تصاویری که دیده‌اند در کجای ایران قرار دارد؟

بر فراز زیبایی‌های ایران

در فصل سوم نون خ تلاش سازندگان بر این است که جاذبه‌های گردشگری محدود به یک منطقه نباشد و نتیجه این تصمیم نمایش جاذبه‌های بکر از آذربایجان غربی، کرمانشاه، ایلام و کردستان است. چند تصویر از سرپل ذهاب نشان داده می‌شود که یکی از آنها گواه بر آبادانی سرپل ذهاب بعد از وقوع زلزله است. انتخاب صحنه‌هایی از ارتفاعات بازی دراز در سرپل ذهاب در ذهن مخاطب به جا می‌ماند و اگر پیگیر باشد سرنخ ماجرا او را به گردشگری جنگ می‌برد. پرواز فلامینگوها در تالاب کانی برازان مهاباد در استان آذربایجان غربی که از سوی کمیته ملی طبیعت‌گردی کشور به عنوان نخستین سایت پرنده‌نگری در ایران معرفی شده از یک سو و تصویر پرواز پاراگلایدر بر فراز دریاچه زریوار از سوی دیگر هر کدام یک پیغام دارند؛ یکی فرصت و ظرفیت مهم پرنده‌نگری را نشان می‌دهد (که یکی از زیرمجموعه‌های مهم صنعت گردشگری است) و دیگری یکی از امکانات تفریحی و ورزشی را به رخ تماشاگر می‌کشاند که بسیاری از کشورها برای جذب گردشگران به آنها متوسل می‌شوند.

در نهایت این‌که تلاش شبانه‌روزی تیم سازنده تیتراژ نون خ از یک سو منجر به ثبت تصاویر دل‌انگیز و حرفه‌ای از خرامیدن هزار راس آهوی دشت قراویز می‌شود و از سوی دیگر روستای هجیج در کنار سد داریان را که یکی از روستاهای هدف گردشگری بوده و برای ثبت جهانی اورامانات مورد بازدید قرار گرفته، به مخاطب نشان می‌دهد.

موج تقاضا برای تماشا

شاید عجیب باشد اگر بشنوید برای نخستین بار تصاویری با کیفیت بالا توسط هلی‌شات از دره اژدها در منطقه ریژاو کرمانشاه در تیتراژ یک سریال به نمایش درمی‌آید و موجی از تقاضا برای رفتن به این دره به دست راهنمایان محلی کرمانشاه می‌رسد.

وقتی پای یک راهنمای گردشگری محلی در میان باشد

نوع انتخاب جاذبه‌های گردشگری در تیتراژ فصل سوم سریال نون خ این واقعیت را آشکار می‌کند که سازندگان این تیتراژ صرفا به‌دنبال نمایش صحنه‌هایی بکر و شگفت‌انگیز از طبیعت منحصربه‌فرد غرب ایران نیستند؛ بلکه هدف آنها نمایش منابع گوناگون و متنوعی از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، قومی و طبیعی ایران است که رونق را به گردشگری منطقه بازگرداند و بهانه و وسیله‌ای باشد برای توسعه و آبادانی مناطق زیبای غرب کشور.

سعید جمشیدی که نام او به عنوان راهنمای گردشگری در میان عوامل سازنده دو فصل از سریال نون خ دیده می‌شود، سه سال است به‌عنوان راهنمای گردشگری به‌صورت حرفه‌ای در غرب ایران فعالیت می‌کند. جمشیدی در گفت‌وگو با جام جم به تشریح این موضوع پرداخت که چگونه پایش به ساخت یک سریال بازشده و این تصاویر جان گرفته‌اند. او دراین‌باره می‌گوید: به عنوان راهنمای گردشگری از فصل دوم با گروه تیتراژ سریال نون خ همکاری کردم تا علاوه بر نشان‌دادن جاذبه‌های خاص و دیده‌نشده مناطق در بحث اقامتی گروه فیلمبرداری و اخذ مجوزها برای فیلمبرداری از جاذبه‌های طبیعی و کمک به انتخاب زمان مناسب برای فیلمبرداری از این جاذبه‌های گردشگری به آنها کمک کنم که در نهایت توانستم برای مدت و کار بیشتری در کنار گروه باشم.

جمشیدی می‌افزاید: ابتدا قرار بود برای نشان‌دادن چند منطقه در سرپل ذهاب، قصرشیرین و دالاهو تیم فیلمبرداری را هدایت کنم که کارشان در دو روز انجام شود اما در نهایت به عنوان یک راهنمای گردشگری تلاش کردم همه این جاذبه‌ها را به گروه معرفی کنم که سبب شد سفر دو روزه، شش روز شود.

الگویی که باید دیده شود

جمشیدی، راهنمای گردشگری با اشاره به تجربه حضور در ساخت تیتراژ سریال نون خ اظهار امیدواری می‌کند که تفکر پیش‌روی این سریال تکرار شود و باز هم شاهد این باشیم که در سایر سریال‌ها، برنامه‌ها و همایش‌ها، ارگان‌ها و نهادهای دولتی از راهنمایان گردشگری استفاده کنند؛ چراکه گردشگری کلید بازگرداندن رونق اقتصادی به بسیاری از مناطق ایران است و هر آن چیزی که بتواند به این رونق کمک کند باید با جان‌ودل سراغ‌اش رفت و این کاری بوده که در سریال نون خ اتفاق افتاده است.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۹۲۳

جدول عادی

افقی: ۱) مقدار کمی از غذا- میل جنسی- غیرمصنوعی ۲) نوعی نان محلی- فایده- شور و غوغا ۳) توبه- ابزار مکانیک- کامیون ارتشی ۴) دست‌درازی- باور- توانایی خواندن و نوشتن ۵) رنج بی‌پایان!- فیلمی ساخته داریوش مهرجویی با بازی لیلا حاتمی- روز قیامت- ویتامین انعقاد خون ۶) واحد پول قرقیزستان- در حال دویدن- بیگانگان ۷) ماه هشتم- کلیه- شغل وزیر ۸) از القاب چهارمین پیشوای مسلمانان جهان ۹) نقشه صحنه تصادف- آسیاب آشپزخانه- چند رئیس ۱۰) صندوق حمل جسد- شهری در استان سیستان و بلوچستان- برای بیان درد و آزردگی به کار می‌رود ۱۱) بندگی- درختی با چوب سخت- شب آخر پاییز- زندگی کن ۱۲) از ظروف آزمایشگاهی- در بیان علت به کار می‌رود- ماکت ۱۳) عدد پر طرفدار- کارگر کشتارگاه- تشنه نیست ۱۴) لوح سنگی- به‌سامان- شیشه ۱۵) سرزمین- بی‌حرکت- قابل اجرا.

عمودی: ۱) درهم پیچیدن- مترسک- رمان مشهور دافنه دوموریه ۲) سردترین سرزمین جهان- انجام و اداره امور ۳) فانی- غیرخدا- جانوری از خانواده بندپایان ۴) پیشتاز لشکر- سعادتمند- B ۵) پسر معاویه- یکسوکننده الکترونیکی- نصیب و بهره ۶) عدد دو رقمی- از انجیل‌های معتبر- کاهل ۷) آقای آلمانی- هنگام ورود به جایی گفته می‌شود- دستور زبان خارجی ۸) سازگاری- تازه ساخته‌شده- نوعی خاک ۹) غذایی ایرانی از مخلوط برنج، گوشت، ماست، تخم‌مرغ و زعفران- ایالتی در آمریکا- تنها ۱۰) درس نگارشی- جادو- حلقه بسکتبال ۱۱) سوره پنجاه و دوم- هستی- دانش ذاتی ۱۲) مخترع تلفن- دارای شیب رو به پایین- مغفرت ۱۳) پول آلمان- خباز- دارنده ۱۴) فرزند بزرگ امام حسین(ع) و شهید کربلا- مأمور قطع و وصل کردن ریل‌های قطار ۱۵) حواری خائن- عبور و مرور وسایل نقلیه- اصفهان قدیم.

جدول ویژه

افقی: ۱) خاتون- آگاهی- آسیاب دستی ۲) شفاعت‌کننده- لقب پادشاهان روسیه بود- خانه دوم کارمند ۳) نوعی ماهی فلس‌دار جنوب- جانوری گوشتخوار با بدنی باریک و پاهای کوتاه- ظلم ۴) مهر خورده- پنیر محبوب هلندی- نابینا ۵) مغز سر- از میوه‌ها- صداهای زمینه فیلم- نفس بلند ۶) تحمل- سرور و آقا- قطعه آوازی ترانه‌گونه و پر احساس ۷) از جنگ‌های صدر اسلام- حیرت‌انگیز- پست‌فطرتی ۸) از واحدهای اندازه‌گیری فشار ۹) خمیده- خوشحالی- نحیف و نزار ۱۰) رودی در خوزستان- مطلب، مقوله- شک و تردید ۱۱) درخت زبان گنجشک- ضعف و سستی- نزدیک‌بین- خاک سرخ ۱۲) تمدن قدیمی در بین‌النهرین- وزنده- روز جزا ۱۳) میان برنامه تلویزیونی- آرامش یافتن- درمان‌کننده ۱۴) سفیر- این عنصر در مای معمولی گاز است- آسایش ۱۵) بی‌هوشی گذرا- سه‌گوشه- ستون فقرات.

عمودی: ۱) پنج ترکی- شصتمین سوره قرآن- احساس آزاردهنده ۲) از آزادیخواهان انقلاب مشروطه ایران- ماده دارویی که از پشم گوسفند به دست می‌آید ۳) رستنی- مریض- هلاک‌کننده ۴) دلبر- گلی که در مرداب می‌شکفد- شایعه ۵) آرایش هنری- نرمی و روانی- واحدی نظامی ۶) حق مخالفت- غذای لذیذ و محبوب ژاپنی‌ها- درس‌ها ۷) ابریشم خام- از نخستین فرمانروایان سومر- سستی و ناتوانی ۸) همراه پشتک- از مطهرات- واحدی برای اندازه‌گیری طول ۹) نماز تنهایی- گناهکار- قورباغه ۱۰) بی‌ایمان- قطعی برای کتاب- خودپسندی ۱۱) خوراک پرندگان- اثر نمایشی خنده‌آور- چشمداشت ۱۲) آب‌بند- الکل سفید- از انواع خرماهای ایران ۱۳) نهم عربی- غذای ظهر- فرمانده گله گرگ‌ها ۱۴) نوعی غسل- ممنوع ۱۵) جیره مقرر- از صور فلکی- ضمیری عربی.

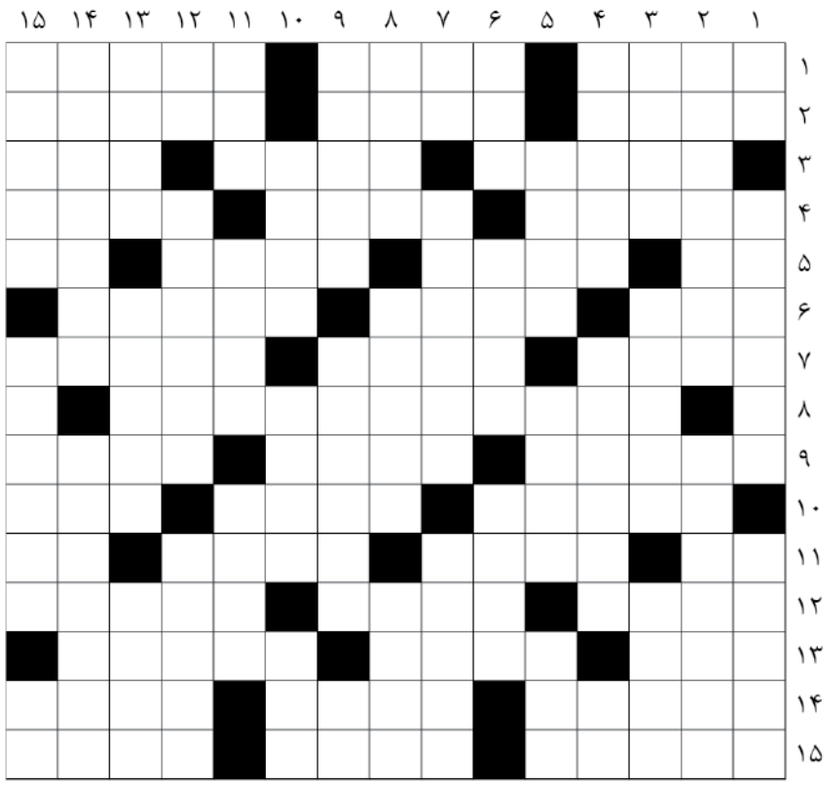

حل جدول عادی شماره ۵۹۲۲

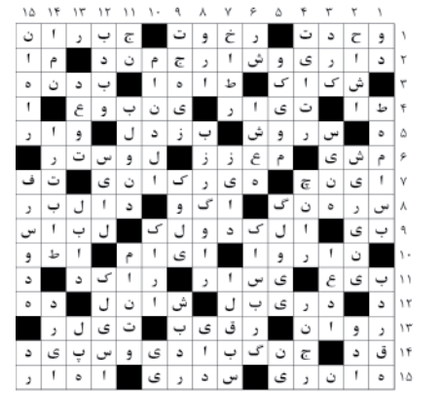
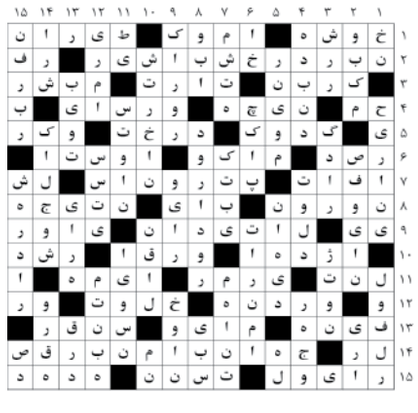
حل جدول ویژه شماره ۵۹۲۲